

Frågorna i denna enkät avser länsstyrelsens arbete enligt tobakslagen med tillsyn över detaljhandel med tobaksvaror under 2017. Ett antal frågor avser även arbete med tillsyn enligt lagen om e-cigarettor och påfyllningsbehållare. Dessa frågor finns i separat avsnitt i slutet av denna enkät.

Välkommen till länsrapportens undersökning för verksamhetsåret 2017. Folkhälsomyndigheten genomför årligen den här undersökningen för att följa upp den nationella ANDT-politikens implementering regionalt och lokalt.

Genom att samtliga länsstyrelser och kommuner, samt stadsdelarna i Göteborg, Malmö och Stockholm fyller i webbenkäten kan vi följa upp hur länsstyrelser och kommuner organiserar och genomför sitt arbete inom alkohol- och tobakstillsyn samt inom övrigt ANDT-förebyggande arbete.

Svaren är av stor betydelse eftersom resultaten utgör underlag till regeringen inför prioriteringar och beslut på ANDT-området

- uppgifterna om det regionala och lokala arbetet med tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare är viktiga utifrån myndighetens tillsynsvägledande ansvar
- flera av frågorna inom tillsynsområdet följer upp förändringarna i lagstiftningarna
- länsstyrelserna kan använda resultaten i arbetet på området
- kommunerna kan använda resultaten som underlag för att följa upp, utvärdera och planera arbetet i den egna kommunen
- uppgifterna används som indikatorer för att följa det regionala och lokala arbetet enligt den nationella strategin för ANDT-politiken.

Tidigare års resultat

Ett stort antal indikatorer som bygger på data i länsrapportens undersökning finns tillgängliga i myndighetens samlade uppföljningssystem för ANDT-politiken, i databasen Indikatorlabbet. Både länsstyrelser och kommuner kan ha nytta av de data som systemet kan leverera för att kartlägga, planera och följa upp sin verksamhet.

Instruktioner för att svara på enkäten

Du tar dig enkelt fram och tillbaka i enkäten genom att klicka på "Nästa" och "Föregående". Du kan svara på delar av enkäten och när som helst stänga den för att vid ett senare tillfälle öppna enkäten igen och fortsätta besvara frågorna. Detta kan du till exempel göra om du behöver kontakta någon person för att få svar på några frågor eller om du vill överläta åt någon annan att besvara vissa av frågorna. Om du behöver ändra ett svar skriver du bara över det du tidigare angett. Du kan gå in och ändra och komplettera svaren fram till och med sista svarsdag.

Det är av stor vikt att svaren på frågorna är så korrekta som möjligt. Du ska inte besvara frågorna med utgångspunkt i hur arbetet var tänkt att bedrivas, utan hur det faktiskt har bedrivits.

När du är klar har du möjlighet att skriva ut eller spara en svarsöversikt. Du kan använda länken till din länsstyrelses enkät så länge undersökningen är pågående och du kan skriva ut eller spara svarsöversikter så många gånger du behöver. En funktion för att komma till svarsöversikten finns också på första frågan i enkäten, detta för att du ska slippa klicka dig igenom hela enkäten igen för att få en översikt.

Sista dagen för att besvara enkäten är 1 februari, 2018. Den del i undersökningen som avser länsstyrelsens bedömning av kommunernas tillsyn ska vara besvarad senast 28 februari, 2018.

Vi vill på förhand rikta ett stort tack till dig för att du besvarar denna enkät.

Ulrika Owen, projektledare för länsrapportens undersökning

Folkhälsomyndigheten

1. Kontaktperson på länsstyrelsen gällande tillsyn enligt tobakslagen.

Namn:

2. Hur många årsarbetskrafter avsatte länsstyrelsen av sina egna medel för tillsyn enligt tobakslagen under 2017? Detta inkluderar både tillsyn över detaljhandel med tobaksvaror samt tillsyn över rökfria miljöer.

Uppge antalet årsarbetskrafter med ett decimaltal (maximalt 3 decimaler). En heltidstjänst under ett år motsvarar 1,0 årsarbetskraft och en halvtidstjänst motsvarar 0,5.

.....

3. Hur många årsarbetskrafter finansierade länsstyrelsen med hjälp av utvecklingsmedel för arbete med förstärkt tillsyn inom tobaksområdet under 2017?

Här efterfrågas finansiering av årsarbetskrafter med utvecklingsmedel från både uppdrag om förstärkt alkohol- och tobakstillsyn (Regeringsbeslut S2016/01458/FST) samt uppdrag avseende insatser för minskat tobaksbruk (Regeringsbeslut S2017/03738/FS (delvis)). Uppge antalet årsarbetskrafter med ett decimaltal (maximalt 3 decimaler). En heltidstjänst under ett år motsvarar 1,0 årsarbetskraft och en halvtidstjänst motsvarar 0,5.

.....

4. Deltog länsstyrelsen vid länsstyrelsernas gemensamma nätverksträffar för alkohol- och tobakstillsyn under 2017?

Ja, i stor utsträckning

Ja, i viss utsträckning

Nej

Tillsynsplan m.m.

5. Använde länsstyrelsen en tillsynsplan gällande tillsyn enligt tobakslagen under 2017?

Ja

Nej

5.1. Var tillsynsplanen beslutad av länsstyrelsens ledning?

Ja

Nej

5.2. Hur ofta följer länsstyrelsen upp tillsynsplanen?

Två eller fler tillfällen
per år

Årligen

Vartannat år

Annat intervall

Ingen uppföljning
görs

6. Utövade länsstyrelsen tillsyn över kommunernas arbete enligt tobakslagen under 2017? (19 a § andra stycket)

Ja

Nej, ange
orsak:

6.1. Uppge antal kommuner som tillsynades i någon utsträckning under 2017 (en kommun räknas bara en gång):

Här avses allt från tillsyn av enskilda ärenden/beslut enligt tobakslagen till en mer omfattande tillsyn av kommunens hela tillsynsverksamhet.

.....

6.2 I hur många kommuner genomförde länsstyrelsen tillsyn av kommunens hela tillsynsverksamhet under 2017?

Här avses tillsyn över verksamheten som helhet enligt tobakslagen, det vill säga kommunens tillsyn över både detaljhandel med tobaksvaror och rökfria miljöer.

.....

6.3 I hur många nämnder genomförde länsstyrelsen tillsyn över endast ett av nedanstående tillsynsområden under 2017?

Här avses tillsyn över verksamheten som helhet men på ett av kommunens tillsynsområde (detaljhandel respektive rökfria miljöer). Obs, dubbelräkna inte de kommuner där länsstyrelsen genomfört tillsyn över kommunens hela tillsynsverksamhet som besvarats i föregående fråga. Uppge antalet nämnder på nedanstående tillsynsområden:

Tillsyn av rökfria miljöer

Tillsyn av detaljhandeln med tobaksvaror

6.4. I hur många enskilda kommunala ingripandebeslut (administrativa sanktioner) eller övriga tillsynsärenden utövade länsstyrelsen tillsyn över under 2017?

Frågan avser mäta omfattningen av länsstyrelsens tillsynsinsatser som inte är att betrakta som verksamhetstillsyn. I denna fråga efterfrågas omfattning av tillsyn av kommunala ingripandebeslut (administrativa åtgärder) och övriga kommunala tillsynsärenden som inte var del i verksamhetstillsyn under året.

Uppge antal ingripandebeslut

Uppge antal övriga kommunala tillsynsärenden

6.5. Använde länsstyrelsen standardiserade tillsynsprotokoll vid tillsyn av kommunerna under 2017?

Med standardiserade tillsynsprotokoll avses förtryckt formulär eller mall som används vid tillsyn.

Ja

Nej

6.6. Hade några kommuner som tillsynades under 2017 brister enligt länsstyrelsens bedömning?

Här avses brister, brister som ledde till kritik och brister som ledde till allvarlig kritik under 2017.

Ja

Nej

6.6.1 Uppge antal kommuner som under 2017 hade:

brister

brister som ledde till kritik

brister som ledde till allvarlig kritik

6.6.1.1 Enligt länsstyrelsens bedömning, inom vilket område återfinns de flesta bristerna?

Tillsyn över detaljhandel med tobaksvaror

Tillsyn över rökfria miljöer

Kommentar:

.....

.....

.....

6.6.2 I vilken utsträckning bedömer länsstyrelsen att kommunerna åtgärdar de brister som framkommit vid tillsynen?

Här avses brister, brister som ledde till kritik och brister som ledde till allvarlig kritik och som åtgärdats under 2017. Ärenden som påbörjats men inte avslutats under 2017 ska inte omfattas av bedömningen

5 - Mycket stor

4

3

2

1 - Mycket liten

7. Arbetade länsstyrelsen utifrån länsstyrelsernas gemensamma metod (SLATT) för tillsyn enligt tobakslagen under 2017?

Ja

Nej

8. Fanns det under 2017 nätverk för kommunala tobakshandläggare i länet, som länsstyrelsen organiserade?

Här efterfrågas nätverk som forum för kompetenshöjande insatser, erfarenhetsutbyte eller liknande för kommunala handläggare som arbetar med tillsyn över detaljhandel med tobaksvaror och handläggare som arbetar med tillsyn över rökfria miljöer. De kommunala handläggarna kan ingå i samma nätverk eller flera olika som länsstyrelsen organiserar.

Ja

Nej

8.1 Ingick personer som arbetar med tillsyn över rökfria miljöer i nätverket/nätverken under 2017?

Ja

Nej

Nej, men länsstyrelsen når dessa handläggare via ett annat nätverk

Kommentar:

.....

.....

.....

8.2. Hur många kommuner i länet deltog under 2017 i länsstyrelsens nätverk?

Uppge antal:

.....

8.3. Uppge antal nätverksträffar under 2017:

.....

8.4 Vilket innehåll eller inriktning hade dessa nätverksträffar?

Välj ett eller flera alternativ

- Rökfria serveringsmiljöer
- Rökfria skolgårdar
- Rökfria miljöer i övrigt (t.ex. lokaler dit allmänheten har tillträde, kollektivtrafik etc.)
- Detaljhandel med tobaksvaror (åldersgräns, märkning av tobaksvaror etc.)
- Arbetet med metoder för att stärka näringens egenkontroll (t.ex. uppföljning av egenkontrollprogram, organiserade dialog- och informationsträffar med näringsidkare som säljer tobaksvaror m.m.)
- Kontrollköp
- Administrativa sanktioner (t.ex. föreläggande med vite, varning, försäljningsförbud etc.)
- Förvaltningslagen
- Praktisk tillsyn (t.ex. samverkan med polis etc.)
- Rättspraxis
- Annat, uppge vad:

9. Har länsstyrelsen kännedom om det fanns nätverk för kommunala tobakshandläggare som organiserades av annan aktör än länsstyrelsen under 2017?

- Ja
- Nej

9.1 Beskriv i kommentarrutan hur dessa nätverk var organiserade under 2017 och vilka kommunala tobakshandläggare som ingick i dessa nätverk under 2017.

Det vill säga, ingick endast handläggare som arbetar med tillsyn över detaljhandeln eller endast handläggare som arbetar med tillsyn över rökfria miljöer eller "både och" etc.

.....

.....

.....

9.2. Hade länsstyrelsen tillträde till detta eller dessa nätverk under 2017?

Ja

Nej

10. Anordnade länsstyrelsen under 2017 andra sammankomster för kommunala tobakshandläggare eller andra aktörer, för utbildning och erfarenhetsutbyte på tobaksområdet? (Avser inte tidigare nämnda nätverk för kommunala tobakshandläggare).

Med sammankomster avses nätverksträffar, möten, informationsträffar, utbildning och konferenser.

Ja

Nej

10.1 Uppge antal sammankomster under 2017.

10.2. Vilken eller vilka aktörer deltog i dessa sammankomster?

Välj ett eller flera alternativ

Kommunala alkohol-/tobakshandläggare

Kommunala beslutsfattare/politiker

Kommunala ANDT-samordnare eller motsvarande (t.ex. brottsförebyggare, folkhälsoplanerare)

Skolpersonal

Andra länsstyrelser

Polismyndigheten

Skatteverket

Tullverket

Detaljhandelsställen som säljer tobaksvaror

Idéburna organisationer

Landstinget

Andra, uppge vilka:

10.3. Vilket innehåll eller inriktning hade dessa sammankomster?

.....

.....

.....

11. Genomförde länsstyrelsen under 2017 några andra åtgärder för att stödja kommunernas tillsynsverksamhet?

Ja

Nej

11.1 Vilka åtgärder genomförde länsstyrelsen under 2017?

Kan vara insatser, direkt eller indirekt, för att stötta, utveckla och effektivisera den kommunala tillsynsverksamheten på tobaksområdet.

Kommunbesök (inte tillsynsbesök)

Råd och stöd via telefon och epost

Samordnad tematillsyn eller andra tillsynsprojekt

Kartläggning

Utbildning

Andra åtgärder

Kommunbesök (inte tillsynsbesök), uppge antal kommuner:

.....

Samordnad tematillsyn eller andra tillsynsprojekt, uppge inom vilket område:

.....

Kartläggning, uppge inom vilket område:

.....

Utbildning, uppge inom vilket område:

.....

Andra åtgärder, uppge vad:

.....

12. Har länsstyrelsen ett övergripande jämlikhetsperspektiv i arbetet enligt tobakslagen?

Med jämlikhet menas här minskade skillnader kopplade till tobak mellan grupper i befolkningen baserat på t.ex. socioekonomi, födelseland, yrke/arbete, boendeort och sexuell läggning.

Ja

Nej

Vet inte

12.1 Lämna exempel på hur länsstyrelsen har beaktat jämlikhet i arbetet enligt tobakslagen under 2017.

Med jämlikhet menas här minskade skillnader kopplade till tobak mellan grupper i befolkningen baserat på t.ex. socioekonomi, födelseland, yrke/arbete, boendeort och sexuell läggning.

.....

.....

.....

13. Har länsstyrelsen ett övergripande jämställdhetsperspektiv i arbetet enligt tobakslagen?

Med jämställdhet menas här minskade skillnader kopplade till tobak mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Ja

Nej

Vet inte

13.1 Lämna exempel på hur länsstyrelsen har beaktat jämställdhet (flickor/pojkar, kvinnor/män) i arbetet enligt tobakslagen under 2017.

.....

.....

.....

14. Har länsstyrelsen ett övergripande barn- och ungdomsperspektiv i arbetet enligt tobakslagen?

Ja

Nej

Vet inte

14.1 Lämna exempel på hur länsstyrelsen har beaktat skydd av barn och unga mot eget och andras tobaksbruk i arbetet enligt tobakslagen under 2017.

.....

.....

.....

15. Inom vilket eller vilka områden bedömer länsstyrelsen att kommunerna i länet har särskilt behov av tillsynsvägledning?

Välj det område eller de områden (maximalt 3) där det bedöms finnas särskilt behov i länet. Beskriv sedan behovet kortfattat i tillhörande kommentarruta.

<i>Rökfria serveringsmiljöer</i>	☐	
<i>Rökfria lokaler i övrigt (t ex lokaler dit allmänheten har tillträde, kollektivtrafik etc.)</i>	☐	
<i>Rökfria skolgårdar</i>	☐	
<i>Hur man utför tillsyn över rökfria miljöer</i>	☐	
<i>Annat inom tillsyn över rökfria miljöer</i>	☐	
<i>Anmälan och egenkontroll, tobaksförsäljning</i>	☐	
<i>Näringsidkares ansvar att stödja och informera sin personal</i>	☐	
<i>Hur man utför tillsyn på försäljningsställen</i>	☐	
<i>Åldersgränsen vid tobaksförsäljning</i>	☐	
<i>Kontrollköp av tobaksvaror</i>	☐	
<i>Märkning av tobaksvaror</i>	☐	
<i>Marknadsföring av tobaksvaror</i>	☐	
<i>Annat inom tillsyn av detaljhandel med tobaksvaror</i>	☐	
<i>Administrativa sanktioner</i>	☐	
<i>Övrigt</i>	☐	

16. Länsstyrelsen ska främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter samt mellan tillsynsmyndigheter och andra (19 a § andra stycket 2). Mellan vilka tillsynsmyndigheter och andra har länsstyrelsen främjat samarbete enligt tobakslagen under 2017?

Välj ett eller flera alternativ

<i>Konsumentverket</i>	☐
<i>Polismyndigheten</i>	☐
<i>Arbetsmiljöverket</i>	☐
<i>Tullverket</i>	☐
<i>Skatteverket</i>	☐
<i>Kommunala tobakshandläggare</i>	☐
<i>Kommunala alkoholhandläggare</i>	☐
<i>Kommunala beslutsfattare/politiker</i>	☐
<i>Kommunala ANDT-samordnare eller motsvarande (t.ex. brottsförebyggare, folkhälsoplanerare)</i>	☐
<i>Tobaksavvänjare (vårdcentraler, företagshälsovård, tandvård, apotek)</i>	☐
<i>Samordnare av tobaksprevention i Landstinget</i>	☐
<i>Detaljhandelsställen som säljer tobak</i>	☐
<i>Idéburna organisationer</i>	☐
<i>Skolpersonal</i>	☐
<i>Andra, uppge vilka:</i>	☐

16.1 Mellan vilka aktörer bedömer länsstyrelsen att det finns ett särskilt behov av en utvecklad samverkan i länet för att förbättra efterlevnaden av tobakslagen?

.....

.....

.....

17. Genomförde länsstyrelsen någon uppföljning av sitt stödjande arbete till kommunerna under 2017?

Med uppföljning avser vi här om länsstyrelsen följt upp genomförandet av insatser inom tillsynsområdet.

Ja, hela arbetet
följdes upp

Ja, delar av arbetet
följdes upp

Nej

17.1 Redogör för de viktigaste iakttagelser i den genomförda uppföljningen:

.....

.....

.....

18. Genomförde länsstyrelsen någon utvärdering av sitt stödjande arbete till kommunerna under 2017?

Med utvärdering avser vi här om länsstyrelsen utvärderat effekterna av de insatser man genomfört.

Ja, hela arbetet
utvärderades

Ja, delar av arbetet
utvärderades

Nej

18.1 Redogör för huvudsakliga slutsatserna i den genomförda utvärderingen:

.....

.....

.....

Bedömning av kommunernas tillsyn under 2017.

Länsstyrelserna ska till Folkhälsomyndigheten årligen redovisa en bedömning av kommunernas tillsyn enligt tobakslagen Förordning (2012:606) om samordning inom alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksområdet m.m.

Som vägledning i bedömningen kan länsstyrelsen utgå från de nationella bedömningskriterierna för kommunernas tillsynsverksamhet inom tobaksområdet.

19. Hur många kommuner bedömer länsstyrelsen som godkända respektive ej godkända för sin tillsynsverksamhet enligt tobakslagen under 2017?

Uppge antalet kommuner nedan.

Godkända

Ej godkända

Kommentar:

.....
.....
.....

19.1 Inom vilket eller vilka granskningsområden bedömer länsstyrelsen att kommunen eller kommunerna inte är godkända?

Uppge antal kommuner och utveckla svaret i kommentarsfältet. Granskningsområde:

	Antal kommuner ej godkända	Kommentar
Rutiner för anmälan och egenkontrollprogram
Tillsyn
Handläggning och dokumentation enligt FL (1986:223) och enligt Tobakslagen (1993:581)
Administrativa sanktioner
Underrättelser

20. Har länsstyrelsen utgått från de nationella bedömningskriterierna i sin bedömning av kommunernas tillsyn enligt tobakslagen under 2017?

Ja

Nej

20.1 Har de nationella bedömningskriterierna varit ett stöd i arbetet med att bedöma kommunernas tillsyn enligt tobakslagen 2017?

Ja

Nej

Kommentar:

20.2 Vad har länsstyrelsen utgått ifrån i sin bedömning av kommunernas tillsyn enligt tobakslagen?

HÄR FÖLJER ETT ANTAL FRÅGOR OM LÄNSSTYRELSENS TILLSYN MED ANLEDNING AV LAG (2017:425) OM ELEKTRONISKA CIGARETTER OCH PÅFYLLNINGSBEHÅLLARE

21. Utövade länsstyrelsen tillsyn över kommunernas arbete enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare under 2017? (25 § 1.)

Ja

Nej

TILLSYN ENLIGT LAG (2017:425) OM ELEKTRONISKA CIGARETTER OCH PÅFYLLNINGSBEHÅLLARE

21.1 Beskriv länsstyrelsens tillsyn över kommunernas arbete enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare under 2017:

TILLSYN ENLIGT LAG (2017:425) OM ELEKTRONISKA CIGARETTER OCH PÅFYLLNINGSBEHÅLLARE

22. Vilka insatser genomförde länsstyrelsen under 2017 för att stödja kommunernas tillsynsverksamhet? (25 § 1.)

Kan vara insatser, direkt eller indirekt, för att stötta, utveckla och effektivisera den kommunala tillsynsverksamheten på området elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Kommunbesök (inte tillsynsbesök). _____
Uppge antalet besökta kommuner:

Råd och stöd via telefon och epost

Nätverksträffar

Kartläggning

Utbildning

Andra insatser. Uppge vad: _____

Inga insatser har genomförts under året

TILLSYN ENLIGT LAG (2017:425) OM ELEKTRONISKA CIGARETTER OCH PÅFYLLNINGSBEHÅLLARE

23. Länsstyrelsen ska främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter samt mellan tillsynsmyndigheter och andra. (25 § 2.) Mellan vilka tillsynsmyndigheter och andra har länsstyrelsen främjat samarbete enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare under 2017?

Uppge de myndigheter och andra där länsstyrelsen har främjat samarbete:

.....

24. Lämna gärna synpunkter på denna enkät:

.....
.....
.....

Tack för din medverkan!